

Dag en nacht hulp bij crises in Nuland: *Het werk van het* **CIT van Farent.**

Tekst Rien Bosch. **Fotografie** Loek van Grinsven.

Wat doe je als je in je omgeving te maken krijgt met een verward persoon? Iemand, die op straat rondloopt, niet aanspreekbaar is of mogelijk een gevaar vormt voor zichzelf of anderen, maar niets strafbaars heeft gedaan. De politie bellen lijkt logisch, maar die kan vaak weinig betekenen zolang er geen sprake is van een strafbaar feit. Toch vraagt zo'n situatie om directe actie. Precies daar komt het CIT in beeld: het Crisis- en Interventie Team van sociaalwerk-organisatie Farent, dat ook actief is in Nuland.

Het CIT is een gespecialiseerd team, dat dag en nacht klaarstaat om mensen met psychosociale problemen op te vangen en naar de juiste zorg te begeleiden. Het team bestaat uit tien professionals, die elkaar afwisselen in een 24-uursdienst. Onder hen zijn maatschappelijk werkers, een ziekenhuisverpleegkundige, een psychiatrisch verpleegkundige, medewerkers afkomstig uit de verslavingszorg en een medewerker uit de jeugdzorg. Die brede samenstelling maakt het mogelijk om snel en integraal te handelen, ongeacht de aard van het probleem. Twee bekende gezichten binnen het team zijn de tweelingbroers Yurin en Boris de Weijer (53), die al jaren

actief zijn in dit werkveld. Het team wordt gebeld door zowel de politie, zorgverleners als door burgers. Zodra er een melding binnenkomt, komt het CIT direct in actie. "Wij worden bijvoorbeeld door de politie gebeld als zij een verward persoon aantreffen in het buitengebied," vertelt Boris. "Zij hoeven niet eerst uit te zoeken wat er precies aan de hand is. Dat doen wij." Het team bekijkt stap voor stap wat er speelt: is er een lichamelijk probleem, een psychiatrische aandoening, is iemand weggelopen van huis of is er sprake van alcohol- of drugsgebruik? Door die lagen één voor één af te pellen, wordt duidelijk welke zorg of opvang nodig is. Het CIT ontstond in 2020 vanuit een duidelijke noodzaak. In de

praktijk bleek, dat mensen, die in de war waren, vaak tussen wal en schip vielen. De politie bracht deze personen regelmatig naar de geestelijke gezondheidszorg (GGZ), maar die kon in acute situaties alleen handelen als er sprake was van ernstige psychiatrische problematiek én een direct gevaar voor de persoon zelf of zijn omgeving. In veel gevallen werd de situatie niet opgepakt en belandde

Gedrag is nooit een geldig excuus

iemand weer op straat. "We zagen dat er hobbels waren in de samenwerking tussen alle betrokken partijen," legt Yurin uit. "Het CIT zorgt er nu voor, dat die samenwerking wel goed loopt." Binnen de crisiszorg zijn er duidelijke rollen: de politie zorgt voor de veiligheid, de gezondheidszorg voor de lichamelijke problemen en de GGZ voor de acute psychische nood. Het CIT vormt het sluitstuk van die keten. "Wij zijn er voor alles wat daar tussendoor valt," legt Yurin uit. "We zorgen ervoor, dat alle partijen goed samenwerken." Het team werkt niet volgens strakke regels, kijkt wat nodig is in elke situatie en heeft veel ruimte om maatwerk te leveren. "We hebben veel bewegingsvrijheid" aldus Yurin. "Dat is heel belangrijk, want bij verwarde mensen speelt bijna nooit maar één probleem."

Die complexiteit blijkt uit de praktijk. Neem bijvoorbeeld iemand, die

door de politie wordt aangetroffen in een tentje in het bos, onderkoeld en verward. De eerste stap kan zijn, dat hij naar het ziekenhuis moet. Als dat niet nodig is, gaat het CIT op zoek naar een opvangplek. De gemeente wil immers niet dat iemand buiten slaapt. Er wordt een taxi geregeld en de persoon wordt naar een noodopvang gebracht, waar bad, bed en brood beschikbaar zijn. Ondertussen stemmen de betrokken organisaties onderling af, want iedereen wil snel duidelijkheid en de politie moet weer inzetbaar zijn voor andere meldingen. Die snelle samenwerking is geen toeval. “We hebben jarenlang geïnvesteerd in goede relaties met de GGZ, de politie, de ambulancezorg, de daklozenopvang en andere partners,” vertelt Boris. “We weten elkaar te vinden en vertrouwen op elkaars kennis en ervaring. Een crisis vraagt om snelheid.” Ook als iemand wordt opgenomen in een GGZ-instelling blijft het CIT regelmatig betrokken. Er wordt meegedacht over wat er nodig is na ontslag, zodat iemand niet opnieuw tussen wal en schip valt.

Het werk is altijd maatwerk. Er bestaan geen vaste stappenplannen. Als schulden een rol spelen, wordt iemand doorverwezen naar een schuldensprekkuur. Als huisvesting het probleem is, wordt gekeken naar tijdelijke opvang. Soms zijn het juist kleine, praktische oplossingen, die het verschil maken. “Wij werken met een groep mensen, die vaak buiten de boot valt,” zegt Yurin. “En soms kun je met iets heel simpels al veel betekenen.” Een

voorbeeld daarvan is een zwaar vervuilde man, die op de stoep van het politiebureau in 's-Hertogenbosch lag. Hij had zich wekenlang niet gewassen en was nauwelijks aanspreekbaar. De politie vroeg het CIT om hulp. Al snel bleek, dat de man terug moest naar een andere regio. Eerst werd gezorgd, dat hij weer menswaardig voor de dag kon komen: schone kleding werd gehaald bij Vincentius, hij kon zich wassen bij het Inloopschip en kreeg te eten. Pas daarna werd vervoer naar Arnhem geregeld, mét een warme overdracht zodat hij daar werd opgevangen. “Je stapt dan weer als mens de trein in,” zegt Boris. “Dat is waar het om draait.”

Een andere specifieke doelgroep is Oost-Europese arbeidsmigranten. Soms verliezen ze hun baan, daarmee hun huisvesting, raken soms volledig ontregeld en hebben hulp nodig. Het CIT regelt dan eerst een nacht noodopvang. De volgende ochtend wordt samen gekeken naar 'n perspectief. Soms betekent dat, dat terugkeer naar het thuisland de beste optie is. In dat geval regelt het team een busticket, bijvoorbeeld met Flixbus, zodat iemand niet uitzichtloos op straat blijft.

*Het is de wereld achter de
voordeur, waar je verbaasd
over zult zijn*

“We hebben geen protocol, maar weten goed wat we doen”

Het CIT krijgt gemiddeld zo'n tien meldingen per dag. Sommige daarvan zijn alleen adviesvragen: wie kan het beste worden ingeschakeld? Andere kosten uren of zelfs een halve dag. Zoals de melding van een BOA over een verwarde man op het station in Den Bosch. Hij was onder invloed en nauwelijks aanspreekbaar. Het team nam hem mee naar het Inloopschip, gaf hem eten en koffie, waarna hij langzaam kalmeerde. Hij bleek uit Bergen op Zoom te komen, maar had een treinverbod. Uiteindelijk werd specialistisch GGZ-vervoer geregeld om hem veilig terug te brengen. “Dat kostte ons een halve

dag werk,” vertelt Yurin. “Maar dan is het wel goed geregeld.” Naast deze crisisinterventies vervult het CIT ook een andere belangrijke rol: het is buiten kantooruren het Meldpunt voor het Centrum Seksueel Geweld. Slachtoffers kunnen contact opnemen met het meldpunt. In sommige gevallen wordt er direct overlegd met bijvoorbeeld de zedenpolitie en ziekenhuis. Sinds de start in 2020 is het CIT uitgegroeid tot een voorbeeld voor andere regio's. Inmiddels is er ook een team actief in Zuid-Limburg en het idee wordt stap voor stap in meer gebieden opgezet. Voor Yurin blijft het werk, na 26 jaar, nog altijd inspirerend. “We hebben een fantastisch team en lachen veel samen,” zegt hij. “Dat is belangrijk, want ons werk kan soms heel zwaar zijn. Door goed samen te werken en elkaar te steunen, houden we het positief en kunnen we mensen echt helpen. Wat soms moeilijk is, is, dat allerlei regels en afspraken ons werk ingewikkeld maken. Wij proberen juist flexibel te blijven en te doen wat nodig is. Maar juist dat maakt het mooi. Hoe complexer het probleem, hoe groter de uitdaging om het op te lossen.” “En altijd,” benadrukt hij, “gaat het om één ding: de mens achter de crisis.”

Het telefoonnummer van het CIT: **088-0237500**